

راهبردهای نوین در تقویت انگیزه اولیا و دانش آموزان

فرامرز احمدی^۱

کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی، Faramarz.ahmadi641010@gmail.com

چکیده - انگیزه تحصیل برای هر دانش آموز می تواند موتور محرک او به سمت پیشرفت باشد. این انگیزه می تواند هم از طریق اولیا ، هم از طریق شخص دانش آموز و هم از طریق معلم انجام پذیرد. انگیزه تاثیر مستقیمی روی تلاش برای رسیدن به اهداف مشخص دارد. در واقع انگیزه اهداف مشخصی را ترسیم می کند که افراد برای رسیدن به آن تلاش می کنند. بنابراین انگیزه روی انتخابهایی که دانش آموزان می کنند تاثیر می گذارد. با مطالعه مقالات و کتاب های گوناگون در این زمینه به این نتیجه رسیدم که با راهکارهایی چون مرتبط کردن تکالیف درسی با علایق دانش آموزان و زندگی خانوادگی آنها، استفاده از روش تشویق برای دانش آموزان و انجام مسابقاتی که به تشویق دانش آموزان کمک می کند و ایجاد فضای یادگیری مثبت برای دانش آموزان می تواند انگیزه تحصیلی دانش آموزان را افزایش دهد؛ بنابراین معلمان باید از راهبردهای انگیزش درونی و بیرونی آگاهی پیدا کند و با ایجاد تعادل و توازن بین این دو انگیزه زمینه بهبود وضعیت تحصیلی دانش آموزان را فراهم کنند. به این منظور ابتدا راهکارهایی برای تقویت انگیزش دانش آموزان نام بردیم و سپس تعاریفی از انگیزه درونی و بیرونی و نمونه هایی از تشویق های مناسب برای افزایش انگیزه دانش آموزان و توضیحات لازم در این زمینه ارائه خواهد شد.

کلید واژه- انگیزه، انگیزه درونی، انگیزه بیرونی، دانش آموزان، راهبردهای نوین.

بیرونی و هم انگیزش درونی را مشاهده کنیم، اما وجه غلبه با انگیزش بیرونی است. البته نشانه های انگیزش درونی نیز در مدارس یافت می شود. دانش آموزان می توانند دارای انگیزه درونی باشند و معلمان هم می باید در کنار انگیزش بیرونی به انگیزش درونی توجه کنند. لازم است تا میان این دو تعادل و توازن ایجاد گردد و دانش آموزان بیاموزند که چگونه قادرند از انگیزش بیرونی به انگیزش درونی دست یابند. [۷]

افرادی که دارای انگیزش درونی هستند، برای خود اهدافی تعیین می کنند و در جهت رسیدن بدان می کوشند در واقع اگر آنان احساس کنند که در انجام فعالیت های مورد علاقه خود، در فشار هستند؛ سطح (خود - تعیینی) ادراک شده، بنابراین سطح انگیزش یا علاقه درونی آنها کاهش می یابد. در مقابل افراد با انگیزش بیرونی خود را شایسته یا (خود-تعیین) قلمداد نمی کنند. رفتار آنها از بیرون دیکته می شود. [۲]

بنابراین از آنجا که معلمان و اولیا بایستی از راهبردهای انگیزش بیرونی و درونی آگاهی یافته و با ایجاد تعادل و توازن بین این دو نوع انگیزش زمینه ی بهبود کیفیت آموزشی را فراهم نمایند، در این نوشتار ما به دنبال این هستیم که چه راهبردهایی انگیزه دانش آموزان را برای یادگیری افزایش می دهد.

۱- مقدمه

انگیزه، موضوعی گسترده و پیچیده است که نظریه های بسیاری در مورد آن مطرح شده است. نظریه های گوناگون با دیدگاه های متفاوت به مسائل مربوط به انگیزه می نگرند. علاقه مند ساختن و برانگیزاندن دانش آموزان به فعالیت های تحصیلی از جمله مطالعه و پژوهش مستلزم شناخت صحیح مبانی نظری حوزه انگیزش و به کارگیری دستورات عملی ها و کاربردهای عملی نظریه های گوناگون انگیزشی است. [۵]

موقعیت و شرایط محیط آموزشی از جمله عواملی است که با انگیزش دانش آموزان ارتباط نزدیک دارد. معلم مهمترین نقش را در آموزشگاه ایفا می کند و چگونگی عملکرد دانش آموز به رفتار معلم بستگی دارد. برای معلم انگیزش دانش آموز به این سبب که هم در حکم هدف و هم به منزله ی وسیله ی پیشرفت های بعدی در سایر زمینه های تربیتی است اهمیت زیادی دارد. معلمان می توانند از منابع و راه هایی که انگیزش از طریق آنها افزایش می یابد استفاده کنند. [۷]

اگرچه در بیشتر کلاس های درس می توانیم هم انگیزش